

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

Komise místní samosprávy Svobodné Dvory

**Magistrát města Hradec Králové
Odbor správní
Československé armády 408
502 00 Hradec Králové**

V Hradci Králové dne 19. 4. 2023

Stanovisko KMS Svobodné Dvory k návrhu na pojmenování nové ulice v k. ú. Svobodné Dvory

Komise místní samosprávy (KMS) Svobodné Dvory předkládá své stanovisko k projednání bodu N 53011 – „Návrh na pojmenování nové ulice v k. ú. Svobodné Dvory“ – v radě města Hradec Králové.

KMS konstatuje, že svým usnesení 8/2/22 navrhla v r. 2022 pro budoucí pojmenování nově vznikajících ulic v k. ú. Svobodné Dvory čtyři názvy (v abecedním pořadí):

- Josefa Michaličky (J. Michalička, dlouholetý kronikář Svobodných Dvorů v letech 1933–1997),
- Milana Morávka (M. Morávek, dárce kostry mamuta, nalezené v místní cihelně jeho bratra Jaroslava, královéhradeckému muzeu; představitel zdejší významné rodiny Morávků),
- Stanislava Patočky (S. Patočka, zdejší rodák, mistr republiky v boxu),
- Františka Smetany (F. Smetana, první starosta katastrálně sloučené obce Svobodné Dvory v letech 1853–1868; představitel zdejší významné rodiny Smetanů).

V souvislosti s bodem výše uvedeného čísla k projednání v radě města je komise dotazována na pojmenování nové ulice variantně jménem „Jana Morávka“ a „Milana Morávka“.

KMS v tomto smyslu odkazuje na své jmenované usnesení, které obsahuje návrh na pojmenování jménem „Milana Morávka“, a doporučuje radě města a zastupitelstvu města rozhodnout o pojmenování nově vzniklé ulice tímto jménem. Pojmenovat ulici jménem „Jana Morávka“ komise nedoporučuje.

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

Komise místní samosprávy Svobodné Dvory

Odůvodnění:

- KMS přihlédla k doloženým zásluhám Milana Morávka o společenský život a rozvoj obce Svobodné Dvory, a především k jeho patrioticky motivovanému daru kostry mamuta hradeckému muzeu, což byl čin, který neučinil ani jeho otec Jan Morávek-Tvrzský, ani jeho bratr Jaroslav Morávek.
- Jan Morávek-Tvrzský byl sice majitelem zdejší významné cihelny rodiny Morávků a starostou obce Svobodné Dvory v letech 1871–1874, avšak v ohledu zásluh o veřejné blaho jej nelze srovnat s jeho synem Milanem Morávkem.
- KMS konzultovala svůj návrh s žijícími potomky rodiny Morávků, reprezentovanými panem Radimem Zídkem (prapravnukem Milana Morávka), který dnes žije na tzv. Morávkově statku – „Tvrzi“ – ve Svobodných Dvorech. Podle jeho sdělení považují potomci rodiny Morávků právě Milana Morávka za jejího nejvýraznějšího člena, který se největší měrou zasloužil o povznesení obce Svobodné Dvory, a to i ve srovnání s jeho otcem Janem Morávkem-Tvrzským. Proto se pan Radim Zídek ztotožňuje s návrhem KMS na pojmenování nově vzniklé ulice jménem Milana Morávka.
- Podrobnější životopis Milana Morávka je předmětem přílohy č. 1 tohoto stanoviska.

Mgr. Tomáš Merta
předseda
KMS Svobodné Dvory

Příloha č. 1: Životopis Milana Morávka

STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ

Komise místní samosprávy Svobodné Dvory

Příloha č. 1

Milan Morávek

se narodil 8. srpna 1871 ve Svobodných Dvorech. V roce 1897 se oženil s Aloisíí Královou, dcerou majitele zdejší cihelny Josefa Krále. Narodily se jim tři děti.

Vystudoval hradeckou reálku a následně chemii na vysoké škole technické v Praze. Pracoval jako technický úředník cukrovarů v Poděbradech a Dřevohosticích. V roce 1899 zemřel jeho otec Jan Morávek-Tvrzský, a vedení statku i cihelny převzal syn Jaroslav Morávek. Ve správě majetku však příliš úspěšný nebyl, a tak Milan Morávek v roce 1900 vyplatil svého staršího bratra Jaroslava a matku z vlastnictví svobodnodvorského statku, kde rodina prokazatelně žije od 18. století. Vrátil se na statek, začal zde hospodařit a ujal se i vedení cihelny. Část první světové války strávil na frontě jako šikovatel. Věnoval se veřejnému politickému životu ve Svobodných Dvorech i na Hradecku, od r. 1919 byl více

než 11 let předsedou okresní organizace strany agrárně-republikánské, a členem předsednictva její krajské organizace. Byl dlouholetým starostou Sokola ve Svobodných Dvorech, později čestným starostou, organizoval bratrské výpravy do ciziny, přičinil se o stavbu zdejší sokolovny (1921, arch. Oldřich Liska). Zastával funkci člena správní rady cukrovaru v Předměřicích nad Labem, byl členem okresního školského výboru a činný též ve svobodnodvorské Kampeličce. V rodině se traduje, že byl velkým znalcem historie a jeho knihovna čítala na 2500 svazků. Známý byl svou angažovaností pro veřejné blaho, pořádal například vzdělávací přednášky, a mimo jiné se zasadil o to, aby do Svobodných Dvorů začaly jezdit městské autobusy.

Zemřel 16. září 1952. Pohřben byl ve svém sokolském kroji do rodinné hrobky v Kuklenách, pohřební průvod vyšel ze sokolovny ve Svobodných Dvorech.

29. března 1899 byla ve spodní vrstvě hlíny v Morávkově cihelně odkryta kostra mamuta v unikátním rozsahu i zachovalosti, další nálezy byly učiněny 17. dubna téhož roku. Nález se stal okamžitě senzací nejen v Rakousko-Uhersku, ale i v celé Evropě. Na místo se začali sjíždět zájemci z řad odborníků i laiků, velkou pozornost věci věnoval tisk. O kostru mělo zájem mezi jinými i vídeňské muzeum, které za ni nabízelo vysokou sumu 4000 zlatých. Zájem mělo samozřejmě i muzeum hradecké, kterému ji však Jaroslav Morávek, v té době již majitel cihelny, nabídl za neakceptovatelnou sumu. Kostru mezitím vystavoval ve svém hostinci „U mamuta“, pojmenovaném tak právě podle učiněného nálezu. Když cihelnu i statek převzal Milan Morávek, rozhodl se kosterní pozůstatky mamuta hradeckému muzeu za symbolickou částku darovat. Svým patrioticky motivovaným darem umožnil zachování této jedinečné památky v instituci sídlící jen cca 3,5 kilometru vzdušnou čarou od místa jejího nálezu, a tím i její zpřístupnění pro zdejší veřejnost tehdy i dnes.

Svými činy, příkladným životem i veřejnou angažovaností se zasloužil o rozvoj a povznesení Svobodných Dvorů.